

**Vocabulari de dret eclesiàstic
de l'Estat i dret canònic
català / castellà**

Elaborat per Jaume Bonet Navarro

Revisió terminològica:
Francesc Esteve i Josepa Melià

Col·lecció Vocabularis universitaris bàsics

Sèrie Dret, 5

VOCABULARI DE DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT I DRET CANONIC

© Servei de Política Lingüística i Facultat de Dret de
la Universitat de València

Jaume Bonet Navarro, professor del Departament de Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat, ha elaborat aquest vocabulari. Francesc Esteve i Josepa Melià, terminòlegs del Servei de Política Lingüística de la Universitat de València, n'han fet la revisió terminològica.

Data: Setembre 2004

Maquetació i impressió: Impremta Mániz

DL: ***

Sumari

Presentació	3
Instruccions de maneig	5
Vocabulari	9
Índex castellà	23

VOCABULARI DE DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT I DRET CANÒNIC

Presentació

L'obra que teniu a les mans s'insereix en una col·lecció de vocabularis bàsics nascuda amb la voluntat d'atendre una necessitat evident: la difusió de terminologia especialitzada entre els estudiants de la Universitat de València. El seu objectiu concret és facilitar el coneixement de la terminologia pròpia de cada àrea específica entre els estudiants de la llicenciatura de Dret, però també pot ser d'utilitat per a l'alumnat d'altres titulacions que cursa assignatures relacionades amb les disciplines corresponents.

Cadascun dels títols d'aquesta col·lecció ha estat elaborat per un professor universitari, especialista en la matèria, que s'ha responsabilitzat de la tria dels termes que poden tenir un major interès per als estudiants per la seua rellevància en l'àrea de coneixement o per les dificultats lingüístiques que poden suscitar. Els tècnics de l'Àrea de Terminologia del Servei de Política Lingüística de la Universitat de València n'han fet la revisió terminològica.

Esperem que aquest recull siga útil als estudiants –els seus principals destinataris– als professors i als investigadors i que alhora contribueisca a reforçar l'ús de la llengua pròpia en els estudis de Dret. Finalment, és voluntat nostra que aquesta iniciativa conjunta entre la Facultat de Dret i el Servei de Política Lingüística no aparega com un fet aïllat, sinó que constitueisca només una primera baula d'una profitosa cadena de col·laboracions futures.

Carlos L. Alfonso Mellado
*Degà de la
Facultat de Dret*

Antoni Llabrés Fuster
*Director del
Servei de Política Lingüística*

VOCABULARI DE DRET ECLESIÀSTIC DE L'ESTAT I DRET CANÒNIC

Instruccions de maneig

El *Vocabulari de dret eclesiàstic de l'Estat i dret canònic* conté 240 termes en català i les seues equivalències en castellà. Recull terminologia específica del dret eclesiàstic de l'Estat, així com també del dret matrimonial canònic i causes matrimonials, que són aquelles parts del dret canònic que s'imparteixen en el Pla d'Estudis de la Llicenciatura de Dret.

Les entrades van ordenades alfabèticament seguint una ordenació discontinua, és a dir, quan es tracta de sintagmes, es prenen mot a mot i s'hi compten també els espais en blanc i els caràcters no alfabètics, com l'apòstrof.

Els termes van introduïts per un número d'ordre i acompanyats de l'expressió abreujada de la categoria gramatical. Quan cal, se'n recullen els sinònims o s'hi afegeixen notes complementàries.

Finalment, en les darreres pàgines s'inclou un índex alfabètic de tots els termes castellans, els quals remetent mitjançant un número d'ordre a l'entrada corresponent del terme català.

Consulta

número d'ordre   entrada (terme en català)   categoria gramatical

115 impediment de parentiu legal *m*   *m*

impedimento de parentesco legal *m*; impedimento de adopción *m*   termes en castellà

sin. compl. impediment d'adopció   sinònim complementari

Abreviatures utilitzades

f   substantiu femení
m   substantiu masculí

<i>m i f</i>	substantiu masculí i femení
<i>pl</i>	plural
<i>sin.</i>	sinònim absolut
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>v tr</i>	verb transitiu

Entrades

Els substantius que presenten doble forma de gènere recullen la indicació de la terminació femenina tant en català com en castellà. Exemple:

rabí -ina *m i f*
rabino -na *m i f*

Els verbs apareixen en infinitiu. Exemple:

professar *v tr*
profesar *v tr*

Remissions

Alguns termes poden tenir formes sinònimes, que es presenten introduïdes per les abreviatures *sin.* o *sin. compl.* La primera, *sin.*, indica que els termes en qüestió són sinònims absoluts (és a dir, en pla d'igualtat) i apareix en tots els termes afectats. Exemple:

dissolució del matrimoni *f*
disolución del matrimonio *f*; disolución del vínculo *f*

sin. dissolució del vincle

dissolució del vincle *f*
disolución del matrimonio *f*; disolución del vínculo *f*

sin. dissolució del matrimoni

La indicació *sin. compl.*, 'sinònim(s) complementari(s)', recull, sota el terme considerat preferent, el sinònim o els sinònims considerats secundaris. Cadascun d'aquests remet al preferent amb la indicació *vegeu*. Exemple:

falta de consentiment *f*
vegeu manca de consentiment

manca de consentiment *f*

carencia de consentimiento *f*; falta de consentimiento *f*

sin. compl. falta de consentiment

En els sinònims castellans la preferència s'indica mitjançant l'ordenació: els primers enunciatos són els considerats d'ús prioritari. Exemple:

impediment de parentiu legal *m*

impedimento de parentesco legal *m*; impedimento de adopción *m*

Notes

Les notes donen informació de caràcter lingüístic, terminològic o tècnic, entre altres. Exemple:

impediment de vot *m*

impedimento de voto *m*

Nota: El nom complet és *impediment de vot públic perpetu de castedat en un institut religiós*.

fórmula del dubte *f*

fórmula de la duda *f*; dubio *m*

sin. compl. *dubium*

Nota: Com que *dubium* és un llatíisme no adaptat, el plural n'és *dubia*.

Índex

Al final del vocabulari hi ha l'índex castellà, en el qual cada terme remet mitjançant un número d'ordre al terme català corresponent. Ex: *caso perplejo*, 20.

VOCABULARI DE DRET ECLESIÀSTIC DE L'ESTAT I DRET CANÒNIC

A

- 1 abandó de l'Església per acte formal** *m*
abandono de la Iglesia por acto formal *m*;
abandono por acto formal *m*

sin. compl. abandó per acte formal
- 2 abandó notori de la fe catòlica** *m*
abandono notorio de la fe catòlica *m*
- 3 abandó per acte formal** *m*
vegeu abandó de l'Església per acte formal
- 4 acord de cooperació amb les entitats religioses** *m*
acuerdo de cooperación con las entidades religiosas *m*
- 5 acte de la voluntat** *m*
acto de la voluntad *m*
- 6 ajust al dret de l'Estat** *m*
ajuste al derecho del Estado *m*
- 7 arrelament notori de les entitats religioses** *m*
notorio arraigo de las entidades religiosas *m*

sin. notori arrelament de les entitats religioses

B

- 8 assignació tributària a les entitats religioses** *f*
asignación tributaria a las entidades religiosas *f*
- 9 assistència religiosa** *f*
asistencia religiosa *f*
- 10 autofinançament de les entitats religioses** *m*
autofinanciación de las entidades religiosas *f*
- 11 baptisme** *m*
bautismo *m*
- 12 batejat -ada** *adj*
bautizado -da *adj*
- 13 bé del matrimoni** *m*
bien del matrimonio *m*

Nota: Generalment usat en plural.
- 14 bé eclesiàstic** *m*
bien eclesiástico *m*
- 15 bé preciós** *m*
bien precioso *m*
- 16 bé sagrat** *m*
bien sagrado *m*
- 17 bisbe** *m*
obispo *m*
- C**
- 18 capellà castrense** *m*
capellán castrense *m*

- 19 caràcter propi del centre** *m*
carácter propio del centro *m*
- 20 cas perplex** *m*
caso perplejo *m*
- 21 causa justa** *f*
causa justa *f*
- 22 celibat** *m*
celibato *m*
- 23 cementeri** *m*
cementerio *m*

sin. cementiri
- 24 cementiri** *m*
cementerio *m*

sin. cementeri
- 25 centre d'ensenyament concertat** *m*
centro de enseñanza concertado *m*
- 26 centre d'ensenyament privat** *m*
centro de enseñanza privado *m*
- 27 centre d'ensenyament públic** *m*
centro de enseñanza público *m*
- 28 certesa moral** *f*
certeza moral *f*
- 29 cesaropapisme** *m*
cesaropapismo *m*
- 30 clàusula de salvaguarda de la identitat religiosa** *f*
cláusula de salvaguardia de la identidad religiosa *f*
- 31 clergue** *m*
clérigo *m*
- 32 codi de dret canònic** *m*
código de derecho canónico *m*
- 33 comunitat religiosa** *f*
vegeu institut de vida consagrada
- 34 concert educatiu** *m*
concierto educativo *m*
- 35 concili ecumènic** *m*
concilio ecuménico *m*
- 36 concordat** *m*
concordato *m*
- 37 conferència episcopal** *f*
conferencia episcopal *f*
- 38 confessió religiosa** *f*
confesión religiosa *f*
- 39 confessionalitat** *f*
confesionalidad *f*
- 40 confessor** *m*
confesor *m*
- 41 congregació religiosa** *f*
congregación religiosa *f*
- 42 cònjuge** *m i f*
cónyuge *m i f*
- 43 conjugicidi** *m*
conyugicidio *m*

- 44 consentiment jurídicament eficaç** *m*
consentimiento
jurídicamente eficaz *m*
- 45 consentiment matrimonial** *m*
consentimiento
matrimonial *m*
- 46 consentiment naturalment suficient** *m*
consentimiento
naturalmente
suficiente *m*
- 47 consorci** *m*
consorcio *m*
- 48 consumació del matrimoni** *f*
consumación del
matrimonio *f*
- 49 convalidació del matrimoni** *f*
convalidación del
matrimonio *f*;
revalidación del
matrimonio *f*

*sin. compl. revalidació
del matrimoni*
- 50 convalidació simple del matrimoni** *f*
convalidación simple del
matrimonio *f*
- 51 còpula conjugal** *f*
cópula conyugal *f*
- 52 culte** *m*
culto *m*
- D**
- 53 decret confirmatori** *m*
decreto confirmatorio *m*;
decreto de confirmación
de una sentencia de
nul·litat matrimonial *m*

*sin. compl. decret de
confirmació d'una
sentència de nul·litat
matrimonial*
- 54 decret de confirmació d'una sentència de nul·litat matrimonial** *m*
vegeu decret confirmatori
- 55 defecte de forma canònica** *m*
defecto de forma
canónica *m*
- 56 defensor -a del vincle** *m i f*
defensor -ra del
vínculo *m i f*
- 57 delegació de la potestat d'assistir al matrimoni** *f*
delegación de la potestad
de assistir al
matrimonio *f*
- 58 desamortització** *f*
desamortización *f*
- 59 dia de festa** *m*
día de fiesta *m*
- 60 diaca** *m*
diácono *m*
- 61 diòcesi** *f*
diócesis *f*

- 62 discreció de judici** *f*
discreción de juicio *f*
- 63 dispensa** *f*
dispensa *f*
- 64 dissolució del matrimoni** *f*
disolución del matrimonio *f*; disolución del vínculo *f*
- sin.* dissolució del vincle
- 65 dissolució del vincle** *f*
disolución del matrimonio *f*; disolución del vínculo *f*
- sin.* dissolució del matrimoni
- 66 dualisme cristià** *m*
dualismo cristiano *m*
- 67 dubium** *m*
vegeu fórmula del dubte
- Nota:* Com que *dubium* és un llatíisme no adaptat, el plural n'és *dubia*.
- E**
- 68 eficàcia civil de les resolucions canòniques** *f*
eficacia civil de las resoluciones canónicas *f*
- 69 entitat religiosa** *f*
entidad religiosa *f*
- 70 error causat dolosament** *m*
vegeu error dolós
- 71 error determinant de la voluntat** *m*
error determinante de la voluntad *m*
- 72 error dolós** *m*
error doloso *m*; error dolosamente causado *m*
- sin. compl.* error causat dolosament
- 73 error sobre la identitat física de la persona** *m*
error sobre la identidad física de la persona *m*
- 74 error sobre una qualitat de la persona** *m*
error sobre una cualidad de la persona *m*
- 75 error redundant** *m*
vegeu error redundant sobre la identitat física de la persona
- 76 error redundant sobre la identitat física de la persona** *m*
error redundante sobre la identidad física de la persona *m*; error redundante *m*
- sin. compl.* error redundant
- 77 espòs -osa** *m i f*
esposo -sa *m i f*
- 78 esposalles** *f pl*
esponsales *m pl*
- 79 estat aconfessional** *m*
vegeu estat laic

- 80 estat confessional** *m*
estado confesional *m*
- 81 estat laic** *m*
estado laico *m*; estado
aconfesional *m*;
estado no confesional *m*
- sin. compl.* estat
aconfesional; estat no
confesional
- 82 estat laicista** *m*
estado laicista *m*
- 83 estat no confessional** *m*
vegeu estat laic
- 84 exclusió** *f*
exclusión *f*
- 85 exclusió total** *f*
vegeu simulació
- 86 exequàtur** *m*
exequátur *m*
- 87 expedient**
matrimonial *m*
expediente
matrimonial *m*
- 91 fidelitat conjugal** *f*
fidelidad conyugal *f*
- 92 forma canònica**
extraordinària *f*
forma canónica
extraordinaria *f*
- 93 forma canònica**
ordinària *f*
forma canónica
ordinaria *f*
- 94 fórmula del dubte** *f*
fórmula de la duda *f*;
dubio *m*
- sin. compl.* *dubium*
- 95 fur extern** *m*
fuero externo *m*
- 96 fur intern** *m*
fuero interno *m*
- 97 fundació canònica** *f*
fundación canónica *f*

F

- 88 falta de consentiment** *f*
vegeu manca de
consentiment
- 89 favor del dret** *m*
favor del derecho *m*;
favor iuris *m*
- sin. compl.* *favor iuris*
- 90 favor iuris** *m*
vegeu favor del dret

G

- 98 grau de parentiu** *m*
grado de parentesco *m*

I

- 99 ideari educatiu del**
centre *m*
ideario educativo del
centro *m*
- 100 idoneïtat** *f*
idoneidad *f*

- 101 ignorància del matrimoni** *f*
ignorancia del matrimonio *f*
- 102 imam** *m*
imán *m*; imam *m*
- 103 immaduresa** *f*
inmadurez *f*
- 104 impediment** *m*
impedimento *m*
- 105 impediment d'adopció** *m*
vegeu impediment de parentiu legal
- 106 impediment d'afinitat** *m*
impedimento de afinidad *m*
- 107 impediment d'edat** *m*
impedimento de edad *m*
- 108 impediment d'honestedat pública** *m*
vegeu impediment de pública honestedat
- 109 impediment d'impotència** *m*
impedimento de impotencia *m*
- 110 impediment d'orde sagrat** *m*
impedimento de orden sagrado *m*
- 111 impediment de consanguinitat** *m*
impedimento de consanguinidad *m*
- 112 impediment de crim** *m*
impedimento de crimen *m*
- 113 impediment de disparitat de cultes** *m*
impedimento de disparidad de cultos *m*
- 114 impediment de lligam** *m*
vegeu impediment de vincle
- 115 impediment de parentiu legal** *m*
impedimento de parentesco legal *m*;
impedimento de adopción *m*

sin. compl. impediment d'adopció
- 116 impediment de pública honestedat** *m*
impedimento de pública honestidad *m*;
impedimento de cuasiafinidad *m*

sin. compl. impediment d'honestedat pública;
impediment de quasiafinitat
- 117 impediment de quasiafinitat** *m*
vegeu impediment d'honestedat pública

Nota: Des del 1995 la normativa estableix que els mots composts amb el prefix *quasi*, que abans s'escrivien amb guionet, ara s'escriuen units.

- 118 impediment de rapte** *m*
impedimento de rapto *m*
- 119 impediment de vincle** *m*
impedimento de
vínculo *m*; impedimento
de ligamen *m*

sin. compl. impediment
de lligam
- 120 impediment de vot** *m*
impedimento de voto *m*

Nota: El nom complet és
*impediment de vot públic
perpetu de castedat en un
institut religiós.*
- 121 impediment diriment** *m*
impedimento
dirimente *m*
- 122 impediment
matrimonial** *m*
impedimento
matrimonial *m*
- 123 impediment ocult** *m*
impedimento oculto *m*
- 124 impediment
prohibent** *m*
impedimento
prohibente *m*
- 125 impediment públic** *m*
impedimento público *m*
- 126 incapacitat d'assumir les
obligacions essencials
del matrimoni** *f*
incapacidad de asumir
las obligaciones
- esenciales del
matrimonio *f*
- 127 inconsumació** *f*
inconsumación *f*; no
consumación *f*

sin. no-consumació
- 128 indissolubilitat del
matrimoni** *f*
indisolubilidad del
matrimonio *f*
- 129 inhabilitat per a
contraure matrimoni** *f*
inhabilidad para contraer
matrimonio *f*
- 130 inscripció registral** *f*
inscripción registral *f*
- 131 institut de vida
consagrada** *m*
instituto de vida
consagrada *m*; comunidad
religiosa *f*; orden
religiosa *f*

sin. compl. comunitat
religiosa; orde religiós
- 132 intolerància religiosa** *f*
intolerancia religiosa *f*
- J**
- 133 jurament** *m*
juramento *m*
- 134 jutge -essa
eclesiàstic -a** *m i f*
juez -za
eclesiástico -ca *m i f*

L

- 135 laic -a** *m i f*
laico -ca *m i f*
- 136 laïcisme** *m*
laicismo *m*
- 137 laïcitat** *f*
laicidad *f*
- 138 línia col·lateral** *f*
línea colateral *f*
- 139 línia recta** *f*
línea recta *f*
- 140 llibertat**
d'ensenyament *f*
libertad de enseñanza *f*
- 141 llibertat de càtedra** *f*
libertad de cátedra *f*
- 142 llibertat de consciència** *f*
libertad de conciencia *f*
- 143 llibertat de culte** *f*
libertad de culto *f*; libertad de cultos *f*
- 144 llibertat de pensament** *f*
libertad de pensamiento *f*
- 145 llibertat ideològica** *f*
libertad ideológica *f*
- 146 llibertat interna** *f*
libertad interna *f*
- 147 llibertat religiosa** *f*
libertad religiosa *f*

148 llicència *f*
licencia *f*

149 lloc de culte *m*
lugar de culto *m*

M

150 manca de consentiment *f*
carencia de consentimiento *f*; falta de consentimiento *f*

sin. compl. falta de consentiment

151 matrimoni atemptat *m*
matrimonio atentado *m*

152 matrimoni clandestí *m*
matrimonio clandestino *m*

153 matrimoni dispar *m*
matrimonio dispar *m*

154 matrimoni invàlid *m*
matrimonio inválido *m*

155 matrimoni legítim *m*
matrimonio legítimo *m*

156 matrimoni lícit *m*
matrimonio lícito *m*

157 matrimoni mixt *m*
matrimonio mixto *m*

158 matrimoni per procurador *m*
matrimonio por procurador *m*

159 matrimoni putatiu *m*
matrimonio putativo *m*

160 matrimoni rat *m*
matrimonio rato *m*

161 matrimoni secret *m*
matrimonio secreto *m*

162 matrimoni sota condició *m*
matrimonio bajo condición *m*

163 mediació familiar *f*
mediación familiar *f*

164 ministre assistent al matrimoni *m*
ministro asistente al matrimonio *m*

165 ministre del culte *m*
ministro de culto *m*

166 minoria religiosa *f*
minoría religiosa *f*

167 monisme *m*
monismo *m*

168 monogàmia *f*
monogamia *f*

N

169 no-consumació *f*
inconsumación *f*; no consumación *f*

sin. inconsumació

Nota: En els composts amb *no*, els substantius s'escriuen amb guionet (*no-consumació*), però els adjectius, sense: “matrimoni *no consumat*”.

170 notori arrelament de les entitats religioses *m*
notorio arraigo de las entidades religiosas *m*

sin. arrelament notori de les entitats religioses

171 nul·litat del matrimoni *f*
nulidad del matrimonio *f*

O

172 objecció de consciència *f*
objección de conciencia *f*

173 ofici eclesiàstic *m*
oficio eclesiástico *m*

174 orde religiós *m*
vegeu institut de vida consagrada

Nota: *Orde* designa el sagrament i una institució religiosa (o militar), mentre que *ordre*, amb *-r-*, indica ‘ordenació, successió’ i ‘manament’.

175 orde sagrat *m*
orden sagrada *f*

176 ordinari del lloc *m*
ordinario del lugar *m*

P

177 pastor -a *m i f*
pastor -ra *m i f*

178 patrimoni eclesiàstic *m*
patrimonio eclesiástico *m*

- 179 patronat regi m**
vegeu patronat reial
- 180 patronat reial m**
patronato real *m*;
patronato regio *m*
- sin. compl.* patronat regi
- 181 permanència del consentiment f**
vegeu perseverança del consentiment
- 182 perseverança del consentiment f**
perseverancia del consentimiento *f*;
permanencia del consentimiento *f*
- sin. compl.* permanència del consentiment
- 183 personalitat jurídica f**
personalidad jurídica *f*
- 184 plàcet regi m**
plácet regio *m*
- 185 poligàmia f**
poligamia *f*
- 186 pontífex romà m**
Romano Pontífice *m*;
Pontífice Romano *m*
- sin.* romà pontífex
- 187 por comuna f**
miedo común *m*
- 188 por reverencial f**
vegeu temor reverencial
- 189 potestat directa de l'Església en l'ordre temporal f**
potestad directa de la Iglesia en el orden temporal *f*
- 190 potestat eclesiàstica f**
potestad eclesiástica *f*
- 191 potestat indirecta de l'Església en l'ordre temporal f**
potestad indirecta de la Iglesia en el orden temporal *f*
- 192 prevere m**
presbítero *m*
- 193 principi d'igualtat religiosa m**
principio de igualdad religiosa *m*
- 194 principi de cooperació de l'Estat amb les confessions religioses m**
principio de cooperación del Estado con las confesiones religiosas *m*
- 195 principi de laïcitat de l'Estat m**
principio de laicidad del Estado *m*; principio de no confesionalidad del Estado *m*
- sin. compl.* principi de no-confesionalitat de l'Estat
- 196 principi de llibertat religiosa m**
principio de libertad religiosa *m*

197 principi de no-confessionalitat de l'Estat *m*
vegeu principi de laïcitat de l'Estat

Nota: En els composts amb *no*, els substantius s'escriuen amb guionet (*no-confessionalitat*), però els adjectius, sense: "estat *no confessional*".

198 privilegi de la fe *m*
privilegio de la fe *m*

199 privilegi paulí *m*
privilegio paulino *m*

200 privilegi petrí *m*
privilegio petrino *m*

201 professar *v tr*
profesar *v tr*

202 promotor de justícia *m*
promotor de justicia *m*

203 propietat essencial del matrimoni *f*
propiedad esencial del matrimonio *f*

Q

204 querella de nul·litat *f*
querella de nulidad *f*

R

205 rabí -ina *m i f*
rabino -na *m i f*

206 rector *m*
vegeu rector de parròquia

207 rector de parròquia *m*
cura párroco *m*; cura *m*;
párroco *m*

sin. compl. rector

208 recurs de força *m*
recurso de fuerza *m*

209 regalisme *m*
regalismo *m*

210 Registre d'Entitats Religioses *m*
Registro de Entidades Religiosas *m*

211 renovació del consentiment *f*
renovación del consentimiento *f*

213 reserva mental *f*
reserva mental *f*

214 revalidació del matrimoni *f*
vegeu convalidació del matrimoni

215 ritu *m*
rito *m*

216 romà pontífex *m*
Romano Pontífice *m*;
Pontífice Romano *m*

sin. pontífex romà

217 Rota Romana *f*
vegeu Tribunal de la Rota Romana

S

218 sacrament *m*

sacramento *m*

219 sanació radical *f*

sanación en la raíz *f*

220 Santa Seu *f*

Santa Sede *f*; Sede

Apostòlica *f*

sin. compl. Seu Apostòlica

221 secta *f*

secta *f*

222 separació dels

cònjuges *f*

separación de los

cónyuges *f*

223 Seu Apostòlica *f*

vegeu Santa Seu

224 simulació *f*

simulación *f*; exclusión

total *f*

sin. compl. exclusió total

225 sistema matrimonial *m*

sistema matrimonial *m*

T

226 temor reverencial *m*

miedo reverencial *m*

sin. compl. por reverencial

227 teocràcia *f*

teocracia *f*

228 tolerància religiosa *f*

tolerancia religiosa *f*

229 tribunal de l'Església *m*

tribunal de la Iglesia *m*;

tribunal eclesiàstic *m*

sin. compl. tribunal

eclesiàstic

230 Tribunal de la Rota *m*

vegeu Tribunal de la Rota

Romana

231 Tribunal de la Rota

Romana *m*

Tribunal de la Rota

Romana *m*; Rota

Romana *f*; Tribunal de la

Rota *m*

sin. compl. Rota Romana;

Tribunal de la Rota

Nota: També existeix el Tribu-

nal de la Rota de la Nuncia-

tura Apostòlica a Espanya.

232 tribunal eclesiàstic *m*

vegeu tribunal de

l'Església

U

233 unitat del matrimoni *f*

unidad del matrimonio *f*

234 ús de raó *m*

uso de razón *m*

V

235 vet *m*

veto *m*

sin. compl. veto

236 veto *m*
vegeu vet

237 vicari judicial *m*
vicario judicial m

238 vici del consentiment *m*
*vicio del
consentimiento m*

239 vincle matrimonial *m*
vínculo matrimonial m

240 violència física *f*
violencia física f

VOCABULARI DE DRET ECLESIAÍSTIC DE L'ESTAT I DRET CANÒNIC

Índex castellà

- abandono de la Iglesia por acto formal, 1
- abandono notorio de la fe católica, 2
- abandono por acto formal, 1
- acto de la voluntad, 5
- acuerdo de cooperación con las entidades religiosas, 3
- ajuste al derecho del Estado, 6
- asignación tributaria a las entidades religiosas, 8
- asistencia religiosa, 9
- autofinanciación de las entidades religiosas, 10
- bautismo, 11
- bautizado -da, 12
- bien del matrimonio, 13
- bien eclesiástico, 14
- bien precioso, 15
- bien sagrado, 16
- capellán castrense, 18
- carácter propio del centro, 19
- carencia de consentimiento, 150
- caso perplejo, 20
- causa justa, 21
- celibato, 22
- cementerio, 23, 24
- centro de enseñanza concertado, 25
- centro de enseñanza privado, 26
- centro de enseñanza público, 27
- certeza moral, 28
- cesaropapismo, 29
- cláusula de salvaguardia de la identidad religiosa, 30
- clérigo, 31
- código de derecho canónico, 32
- comunidad religiosa, 131
- concierto educativo, 34
- concilio ecuménico, 35
- concordato, 36
- conferencia episcopal, 37
- confesión religiosa, 38
- confesionalidad, 39
- confesor, 40
- congregación religiosa, 41
- consentimiento jurídicamente eficaz, 44
- consentimiento matrimonial, 45
- consentimiento naturalmente suficiente, 46
- consorcio, 47
- consumación del matrimonio, 48
- convalidación del matrimonio, 49
- convalidación simple del matrimonio, 50
- cónyuge, 42
- conyugido, 43
- cópula conyugal, 51
- culto, 52
- cura, 207
- cura párroco, 207
- decreto confirmatorio, 53
- decreto de confirmación de una sentencia de nulidad matrimonial, 53
- defecto de forma canónica, 55
- defensor -ra del vínculo, 56
- delegación de la potestad de asistir al matrimonio, 57
- desamortización, 58
- día de fiesta, 59
- diácono, 60
- diócesis, 61
- discreción de juicio, 62
- disolución del matrimonio, 64, 65
- disolución del vínculo, 65

dispensa, 63
 dualismo cristiano, 66
 dubio, 94
 eficacia civil de las
     resoluciones canónicas, 68
 entidad religiosa, 69
 error determinante de la
     voluntad, 71
 error dolosamente causado, 72
 error doloso, 72
 error redundante, 76
 error redundante sobre la
     identidad física de la
     persona, 76
 error sobre la identidad física
     de la persona, 73
 error sobre una cualidad de la
     persona, 74
 esponsales, 78
 esposo -sa, 77
 estado aconfesional, 81
 estado confesional, 80
 estado laicista, 82
 estado laico, 81
 estado no confesional, 81
 exclusión, 84
 exclusión total, 224
 exequátur, 86
 expediente matrimonial, 87
 falta de consentimiento, 150
 favor del derecho, 89
favor iuris, 89
 fidelidad conyugal, 91
 forma canónica
     extraordinaria, 92
     forma canónica ordinaria, 93
 fórmula de la duda, 94
 fuero externo, 95
 fuero interno, 96
 fundación canónica, 97
 grado de parentesco, 98
 ideario educativo
     del centro, 99
 idoneidad, 100
 ignorancia del
     matrimonio, 101
 imam, 102
 imán, 102
 impedimento, 104
 impedimento de adopción, 115
 impedimento de afinidad, 106
 impedimento de
     consanguinidad, 111
 impedimento de crimen, 112
 impedimento de
     cuasiafinidad, 116
 impedimento de disparidad de
     cultos, 113
 impedimento de edad, 107
 impedimento de
     impotencia, 109
 impedimento de ligamen, 119
 impedimento de orden
     sagrado, 110
 impedimento de parentesco
     legal, 115
 impedimento de pública
     honestidad, 116
 impedimento de raptó, 118
 impedimento de vínculo, 119
 impedimento de voto, 120
 impedimento dirimente, 121
 impedimento
     matrimonial, 122
 impedimento oculto, 123
 impedimento prohibente, 124
 impedimento público, 125
 incapacidad de asumir las
     obligaciones esenciales del
     matrimonio, 126
 inconsumación, 127, 169
 indisolubilidad del
     matrimonio, 128
 inhabilidad para contraer
     matrimonio, 129
 inmadurez, 103
 inscripción registral, 130
 instituto de vida
     consagrada, 131

intolerancia religiosa, 132
 juez -za eclesiástico -ca, 134
 juramento, 133
 laicidad, 137
 laicismo, 136
 laico -ca, 135
 libertad de cátedra, 141
 libertad de conciencia, 142
 libertad de culto, 143
 libertad de cultos, 143
 libertad de enseñanza, 140
 libertad de pensamiento, 144
 libertad ideológica, 145
 libertad interna, 146
 libertad religiosa, 147
 licencia, 148
 línea colateral, 138
 línea recta, 139
 lugar de culto, 149
 matrimonio atentado, 151
 matrimonio bajo
     condición, 162
 matrimonio clandestino, 152
 matrimonio dispar, 153
 matrimonio inválido, 154
 matrimonio legítimo, 155
 matrimonio lícito, 156
 matrimonio mixto, 157
 matrimonio por
     procurador, 158
 matrimonio putativo, 159
 matrimonio rato, 160
 matrimonio secreto, 161
 mediación familiar, 163
 miedo común, 187
 miedo reverencial, 226
 ministro asistente al
     matrimonio, 164
 ministro de culto, 165
 minoría religiosa, 166
 monismo, 167
 monogamia, 168
 no consumación, 127, 169
 notorio arraigo de las
     entidades religiosas, 170
 nulidad del matrimonio, 171
 obispo, 17
 objeción de conciencia, 172
 oficio eclesiástico, 173
 orden religiosa, 131
 orden sagrada, 175
 ordinario del lugar, 176
 párroco, 207
 pastor -ra, 177
 patrimonio eclesiástico, 178
 patronato real, 180
 patronato regio, 180
 permanencia del
     consentimiento, 182
 perseverancia del
     consentimiento, 182
 personalidad jurídica, 183
 plácet regio, 184
 poligamia, 185
 Pontífice Romano, 186, 216
 potestad directa de la Iglesia
     en el orden temporal, 189
 potestad eclesiástica, 190
 potestad indirecta de la Iglesia
     en el orden temporal, 191
 presbítero, 192
 principio de cooperación del
     Estado con las confesiones
     religiosas, 194
 principio de igualdad
     religiosa, 193
 principio de laicidad del
     Estado, 195
 principio de libertad
     religiosa, 196
 principio de no
     confesionalidad del
     Estado, 195
 privilegio de la fe, 198
 privilegio paulino, 199
 privilegio petrino, 200
 profesar, 201
 promotor de justicia, 202
 propiedad esencial del
     matrimonio, 203

querrela de nulidad, 204
rabino -na, 204
recurso de fuerza, 208
regalismo, 209
Registro de Entidades
    Religiosas, 210
renovación del
    consentimiento, 211
reserva mental, 213
revalidación del
    matrimonio, 49
rito, 215
Romano Pontífice, 186, 216
Rota Romana, 231
sacramento, 218
sanación en la raíz, 219
Santa Sede, 220
secta, 221
Sede Apostólica, 220
separación de los
    cónyuges, 222
simulación, 224
sistema matrimonial, 225
teocracia, 227
tolerancia religiosa, 228
tribunal de la Iglesia, 229
Tribunal de la Rota, 231
Tribunal de la Rota
    Romana, 231
tribunal eclesiástico, 229
unidad del matrimonio, 233
uso de razón, 234
veto, 235
vicario judicial, 237
vicio del consentimiento, 238
vínculo matrimonial, 239
violencia física, 240

VOCABULARI DE DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT I DRET CANÒNIC